

25. nedel'a cez rok C

Lk 16, 10 - 13

21. september 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

V dnešnom svete často vidíme, že tí, ktorí majú moc, zneužívajú ju na to, aby obhajovali sami seba, aby robili sami seba lepšími, aby svoju moc ešte viac znásobili, neprišli o ňu. Ježiš oproti tomu hovorí, že božie kráľovstvo má celkom inú logiku. Božie kráľovstvo nie je pre naše ego, ani nie na to, aby pomohlo vytvoriť vonkajšiu moc. Je tu na to, aby tento svet spravilo o trochu lepším. A preto nás Ježiš vyzýva k určitej stratégii, ktorá v niečom môže pripomínať logiku sveta. Ale nie je to identická stratégia - dôležitý je úmysel, ktorý sledujeme - cieľ, ktorý chceme dosiahnuť.

Ježišovu radu dnešného evanjelia by sme zle pochopili, keby sme v Ježišovom prirovnaní videli pochvalu nepoctivosti správcu. To, za čo pán správcu pochválil, nebola jeho nepoctivosť, ale spôsob, ktorým matériu, mamonu, použil. Lepšie povedané pochopil (aj keď nie čestným spôsobom), že matéria, peniaze a úpisy predstavujú len prostriedok. Ježiš tým naznačuje aj nám, že v majetku, v peniazoch máme vždy vidieť len prostriedok, nie účel. Veď to je nakoniec aj samotná podstata peňazí. Samy o sebe peniaze predstavujú len kúsky papiera, ktoré majú minimálnu hodnotu, peniaze sú vždy len prostriedkom výmeny. A tak by sme sa mali pýtať, na čo chceme tieto prostriedky výmeny použiť, za čo ich chceme „vymieňať“. Nepoctivý správca ich použil na nečestný cieľ. Ešte viac zdefraudoval majetok svojho pána. To nebolo hodné pochvaly. Dôležitá ale bola „logika výmeny“, aby sme sa aj my naučili pomocou majetku získavať iný, hodnotnejší majetok, ktorý má väčšiu cenu.

Jednou z hlavných myšlienok Lukášovho evanjelia a jeho spisu Skutky apoštolov je lepší vzťah k majetku a k moci. Nový vzťah k majetku a moci naznačoval už Máriin chválospev na začiatku evanjelia: Boh chce hladujúcich nasýtiť a bohatých chce prepustiť naprázdno. Boh chce povýšiť ponížených a ponížiť povýšených. Ako Ježišovi učeníci by sme teda ani my nemali peniaze a majetok zbožšťovať, pretože úcta majetku je pohanská, zaváňa klaňaním sa bôžiku, ktorý sa nazýval mamon. Ježiš v Lukášovom evanjeliu nás naopak vedie k tomu, aby sme sa pýtali, na čo majetok chceme využiť, na čo ho chceme premeniť. Pomocou majetku si totiž môžeme robiť priateľov, môžeme tvoriť a získavať skutočné hodnoty.

Peniaze okrem toho vždy zakladajú aj určitú nerovnosť a tým aj nespravodlivosť medzi ľuďmi. A nerovnosť vedie k otázkam, k porovnávaniu a aj keď úplná rovnosť nie je možná. Ale práve tieto otázky nás môžu viesť ďalej - mali by nás otvárať k postoju otvoreného srdca, inak povedané k postoju milosrdenstva.

Ježiš v tomto prípade hovorí o spravodlivosti pred Bohom. Tá sa neodvíja od účtov, od zákonov a zmlúv, od svetského práva, ale od srdca človeka, od otvoreného srdca. Pred Bohom nie je spravodlivý ten, kto má v účtovných knihách správne zapísaný rozdiel súčtu príjmov a výdavkov, rozhodujúce je podľa Ježiša niečo iné. Spravodlivý je podľa Neho ten, kto sa vie so svojim majetkom aj deliť, kto ho vie použiť aj s určitou fantáziou, kto používa svoj kapitál, hmotný i nehmotný aj na ciele milosrdenstva, na ciele ekonomiky, ktorá zakladá prostriedky k lepšiemu, opravdivejšiemu životu.

O tom je napokon aj život každej rodiny, ktorá k svojmu fungovaniu nepotrebuje účtovné knihy. Rodina vie aj bez toho správne využívať svoj hmotný i nehmotný kapitál. To by nás malo viesť k

tomu, aby sme majetok chápali len ako niečo zapožičané. Niečo, čo celkom ani nie je naše. Tak ako to kedysi vedeli šľachtické rody.

Dôležitý majetok je pre nás potom nie je ten zapožičaný, ale ktorý získavame cez dobré vzťahy, cez budovanie lepšieho spravodlivejšieho sveta, v ktorom nebude platiť právo silnejšieho, ale ozajstná spravodlivosť. A takým trvácim majetkom je nakoniec aj odmena božieho kráľovstva. Prosme dnes za to, aby sme túto odmenu vedeli získať.